

Univerzita Karlova. Fakulta humanitních studií

Evropské kulturní a duchovní dějiny

Akademický rok 2018/19

Posudek (vedoucí) magisterské práce Bc. Natálie Hájkové-Paterové:

Jaroslav Seifert a jeho vztah k výtvarnému umění (na příkladu tvorby Jana Zrzavého, Toyen a Josefa Sudka)

Natálie Paterová měla od počátku magisterského studia ambici napsat diplomovou práci o díle Jaroslava Seiferta, svou motivaci zdůvodňuje v úvodu předložené práce. Vzhledem k tomu, že jsme se dohodly na spolupráci až v průběhu studia, založily jsme téma práce na oborovém průniku slovesné a vizuální kultury.

Bylo tedy nutné hledat metody, které by umožnily komparaci obrazů literárních a výtvarných, mít na zřeteli rozdíly mezi výrazovými prostředky jednotlivých postupů a zároveň si uvědomovat i vliv vnějších podnětů na tvorbu jednotlivých autorů. V případě Jaroslava Seiferta a jeho tří přátel se tak nabídla velice zajímavá možnost sledovat proměny a průniky jejich umělecké imaginace od dvacátých let 20. století v kulturním a historickém kontextu předválečné i poválečné a posléze i totalitní doby (v případě Toyen v pařížské emigraci).

Metodické zakotvení diplomové práce (s. 11-16) tedy mělo vést k výběru, analýze a interpretaci pramenů slovesných i obrazových k tvorbě jednotlivých autorů (jejich evidence s. 16-49). Pro pochopení potřebných kontextů umělecké tvorby byl proveden výběr a studium sekundární literatury. Autorka iniciativně vyhledávala i další zdroje informací. Využila též možnost osobních rozhovorů a konzultací s odborníky, kteří se dílům i biografii jednotlivých autorů věnovali. V této interdisciplinární perspektivě si pak formulovala a sledovala badatelské otázky (s. 10).

Její práce se skládá z osmi kapitol, čítá 172 stran a obsahuje i obrazovou přílohu. Pracovala na ní samostatně a nápaditě. V chronologickém sledu kapitol a podkapitol se jí podařilo vystihnout pro určitou životní a tvůrčí etapu vždy příznačná širší kulturní témata a podle toho volit i výstižné názvy. Rozsah práce vyplynul z množství různorodých pramenů, se kterými autorka pečlivě pracovala, z širší kontextu, ve kterém své téma sledovala. Jednotlivé umělecké nebo osobní charakteristiky byla schopná zakládat na citacích z relevantních dobových textů. O šíři a hloubce autorčina záběru mimo jiné svědčí i bohatý a pestrý seznam použité literatury.

Z celé práce je patrné, že autorka je primárně a mimořádně dobře zakotvená v oboru slovesné kultury, respektive literární historie a teorie. Na tomto badatelském poli se evidentně pohybuje s větší jistotou než v historii či teorii výtvarného umění a při analýze a interpretaci výtvarných děl. Tím si také vysvětlují určitý nepoměr v přístupu k textům a obrazům. Na jedné straně dokonale zvládnutý výběr, analýza a interpretace textů a na druhé straně nedostatečná evidence relevantních obrazů, analýza témat, komparace výrazových prostředků i určité podceňování významu či nejistota v přístupu k tomu, co je (jenom) vidět. Z toho podle mého soudu pramení i určité rezervy v komparaci imaginace literární a výtvarné a povrchnost některých úvah o povaze Seifertova vztahu k umění a umělcům. Oceňuji však autorčinu snahu pokládat si otázky, které přesahují její dosavadní oborové zaměření a vážím si jejího poctivého úsilí hledat nečekané odpovědi.

Doufám a očekávám však, že v průběhu obhajoby si autorka s odstupem času uvědomí a nastíní další úrovně a možnosti svého bádání (spíše do hloubky než do šířky).

V neposlední řadě oceňuji také formální kvality této diplomové práce. Vzhledem k její celkové úrovni a kvalitě ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení v ý b o r n ě .

Ph.Dr. Blanka Altová Ph.D.

V Trstěnici dne 28.1. 2019